

№ 07-00-4

София, *13.02.18* 2018 г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вж. № *54 КВ 15/17* г.

Дата *13.02.18* г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

от Красимир Каракачанов – министър на отбраната
по конституционно дело № 13/2017 г.

ОТНОСНО: Искане на пленума на Върховния административен съд за даване на задължително тълкуване на чл. 125, ал. 2 от Конституцията във връзка с отговор на въпроса: „Разпоредбата на чл. 125, ал. 2 от Конституцията на Република България задължава ли Върховния административен съд да се произнася по спорове за законността на актовете на Министерския съвет и на министрите като първа инстанция?”

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 16.01.2018 г. по конст. д. № 13/2017 г., Конституционният съд е допуснал за разглеждане по същество искането на пленума на Върховния административен съд за даване на задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 125, ал. 2, предложение първо от Конституцията на Република България (КРБ) относно следния въпрос: „Разпоредбата на чл. 125, ал. 2 от Конституцията на Република България задължава ли Върховния административен съд да се произнася по спорове за законността на актовете на Министерския съвет и на министрите като първа инстанция?”

Със същото определение министърът на отбраната е конституиран като заинтересована страна. В тази връзка и с оглед предоставената ми възможност, представям становището си по предмета на производството.

Съгласно чл. 125, ал. 1 от КРБ, Върховният административен съд (ВАС) осъществява върховен съдебен надзор за точното и еднакво

прилагане на законите в административното правораздаване. Алинея втора от разпоредбата определя, че ВАС се произнася по спорове за законността на актовете на МС и на министрите, както и на други актове, посочени в закона.

От съвкупния анализ на двете разпоредби е видно, че ВАС има две ясно очертани конституционни правомощия, а именно – да осъществява върховен съдебен надзор за точното и еднакво прилагане на законите в административното правораздаване и да се произнася по спорове за законността на актовете на МС и на министрите, както и на други актове, посочени в закона.

Сравнителният анализ на разпоредбата на чл. 125 от КРБ с чл. 124 от същата, сочи категорично, че за разлика от Върховния касационен съд (ВКС), по отношение на ВАС, конституционноустановените функции не се изчерпват с върховен съдебен надзор за точно и еднакво прилагане на законите, а са две с равна стойност и значимост.

Втората конституционноустановена функция на ВАС произтича от установената от основния закон особена важност и значимост на актовете на МС и на министрите, като основни начини за осъществяване на законоустановените функции на държавата. В допълнение, Конституцията въвежда категорично разграничение между тези актове и всички други административни актове. По силата на това разграничение, именно по преценка на конституционния законодател, контролът за законосъобразност на тези актове е възложен в компетентност на ВАС, докато по отношение на другите актове, контрол от компетентността на ВАС може да се въведе със закон.

Не е допустимо със закон да се променя смисъла, вложен в конституционните разпоредби, с оглед на което и предвид характера на установеното у нас двуинстанционно административно производство, правилно е въведена задължителна подсъдност на актовете на МС и на министрите пред ВАС като първа инстанция.

От установените в българското административно производство съдопроизводствени правила е видно, че втората инстанция не е втора първа инстанция в разглеждането на административния спор. Двете съдебни инстанции имат коренно различни функции. Първата има за предмет установяване законосъобразността на оспорвания административен акт, като съдът не е обвързан от посочените от жалбоподателя основания за това, а втората е касационна инстанция, която има за предмет не установяване законосъобразността на оспорвания административен акт, а на валидността, допустимостта и правилността на първоинстанционното решение, постановено в рамките на такъв спор. Само част от пороците на съдебното решение са предмет на служебен касационен контрол от ВАС, докато останалата част подлежат на контрол от ВАС, единствено ако са посочени от жалбоподателя.

При така установеното категорично разграничение в предмета на съдебен контрол в рамките на първата инстанция - административен акт и в

рамките на втората - съдебно решение, трудно може да се приеме, че конституционноустановената функция на ВАС да се произнася по спорове за законността на актовете на МС и на министрите би могла да бъде осъществена при заличаване на родовата му подсъдност на тези дела като първа инстанция.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С оглед гореизложеното, становището ми по предмета на делото е, както следва:

При установените в българското административно производство съдопроизводствени правила, разпоредбата на чл. 125, ал.2, предложение първо от КРБ задължава ВАС да се произнася по спорове за законността на актовете на МС и на министрите като първа инстанция.

МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА

КРАСИМИР КАРАКАЧАНОВ